

Szántó Iván: Szempontok az iszlám-kori perzsa művészet magyarországi kapcsolataihoz
(OTKA 83166)

Projekt zárójelentés

A kutatás három éve alatt rendezett kiállítások, az elhangzott előadások és a megjelent közlemények sorozata segítségével egy, mindeddig az országon belül is teljesen ismeretlen műtárgyállomány vált az iszlám művészettörténet-írás szerves részévé, és a Közép- és Kelet-Európában most meginduló hasonló kutatások katalizátorává. A kutatás megkezdése előtt ez az anyag jórészt még a szakma számára is ismeretlen volt, hiszen túlnyomórészt publikálatlan sőt, azonosíthatatlan tárgyak tömegéből állt, amelyek jelentős hányada rendkívül rossz állapotban volt (egy részük sajnos mindmáig). A legfontosabb elért eredmény kétségkívül ennek a helyenként világviszonylatban is jelentős anyagnak a feldolgozása, a hazai és a nemzetközi közönség elé tárása volt.

A pályázat első évének eredményei közül a *Safavid Art and Hungary: The Esterházy Appliqué in Context* c. kötet 2010 decemberi megjelenése emelkedik ki. Ez a könyv a Szafavida-kori perzsa művészet hazai recepciótörténetének feldolgozása. A munka azon perzsa műtárgyak feltérképezésére törekszik, amelyek a 16-17. században Magyarországon voltak, de időközben európai és amerikai gyűjteményekben szóródtak szét. Ennek a speciális emlékműnek a vizsgálata mindeddig hiányzott a magyar művészettörténet-írásból éppúgy, mint az egyetemes iranisztikai kutatásokból.

További fontos munka volt *A két korszak határán. Perzsa művészet a Qádzsár-korban, 1796-1925* című kiállítás (Iparművészeti Múzeum, 2011. január 28-szeptember 18), amelyhez angol (*Artisans at the Crossroads: Persian Art of the Qajar Period, 1796-1925*) és magyar nyelvű katalógusok készültek (szerkesztő- és rendezőtárs: Kelényi Béla, előszó: Fehérvári Géza). A külön kötetekben megjelenő katalógus több mint 300, jórészt még sosem publikált műtárgy tudományos meghatározását és leírását tartalmazza, valamint 18-18 tanulmányt, ebből 10-10 a pályázó saját írása. A pályázó munkája az angol fordítás mintegy fele is. Ellentétben a *Safavid Art and Hungary* c. könyvvel, ez a későbbi alkotásokkal foglalkozik. A kötet és a kiállítás az első, kifejezetten a perzsa művészet emlékeit bemutató vállalkozás Magyarországon, és

nemzetközi mércével is az elsők egyike, amely a Qádzsár-kori művészetet valamennyi műfajra kiterjedően tekinti át. Azon túl, hogy valamennyi jelentős hazai közgyűjteményt feldolgozza (Iparművészeti Múzeum, Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum, Magyar Nemzeti Múzeum, Magyar Tudományos Akadémia, Néprajzi Múzeum, Hadtörténeti Múzeum, Budapest Történeti Múzeum, Debreceni Déri Múzeum, Janus Pannonius Múzeum), kitér a határokon túli gyűjteményekre, továbbá számba veszi az Iránban található, magyar vonatkozású műalkotásokat is. Emellett a kiemelkedő tárgyakat a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő összehasonlító elemzésnek veti alá. E kiállítás nemzetközi nagyságrendben is az eddigi legátfogóbb Qádzsár művészeti kiállításnak tekinthető, amely a korabeli perzsa kézművesség és képzőművészet valamennyi aspektusát – a kalligráfiától a fotográfiáig – felvonultatta.

A kiállítás, amely 2011 január 28 és szeptember 18. között tartott nyitva, igen jelentős nézőszámot elérő, komoly nemzetközi érdeklődést kivívó esemény volt. A június 21-ei Múzeumok Éjszakája programja az Iparművészeti Múzeumban teljes egészében a kiállítás tematikájára épült, és több ezer látogatót vonzott, ezzel a perzsa művészetnek eddig példátlan publicitást adott. Nyitvatartása alatt emellett számos más szakmai és kulturális programnak biztosított keretet.

Szántó nemcsak a perzsa, hanem általában az iszlám művészet ismeretlen, raktári anyagának feldolgozásában is jelentős eredményeket ért el. A tárgyanyag feltérképezése óhatatlanul más, vizsgálatunk szempontjából másodlagos, de nem kevésbé jelentékeny tárgycsoportokat is a felszínre hozott. Itt említendő a *Lajta Béla építő c.* kiállítás, és a hozzá kapcsoló kutatás, ahol az építész igen jelentős, sosem publikált és sosem kiállított középkori kerámiaanyaga került a látogatók elé (Budapest, Fővárosi Levéltár, 2010. október 12 - 2011, február 11). A kerámiák különleges jelentősége abban rejlik, hogy még a 19. században Magyarországra kerülhettek. Szántó emellett megvalósíthatósági tanulmányt készített a pécsi Zsolnay Múzeum keleti kerámiagyűjteményének állandó múzeumi kiállításáról is.

A második jelentési időszak fő feladata az első év megvalósult eredményeinek továbbfejlesztése illetve a hazai és nemzetközi szakmai köztudatba történő integrálása volt. Ezt a célt szolgálta a többek között az Iparművészeti Múzeum tervezett állandó iszlám művészeti kiállításának

szakmai előkészítése, tárgyanyagának feldolgozása. Miután hasonló kiállítás Magyarországon még sosem készült, szükséges volt a kiállítás koncepciójának kidolgozása is. A múzeum anyaga lényegesen eltér az állandó iszlám kiállításokkal rendelkező nagy nyugati múzeumokétól, így a tervezet azokhoz képest alapvetően új szempontból kívánja prezentálni az iszlám művészetet, azon keresztül bemutatva Magyarország sajátos helyzetét is Közép-Európa és a Közel-Kelet viszonyrendszerében. A tárgylista magját az *Artisans at the Crossroads: Persian Arts of the Qajar Period, 1796-1925 // Két korszak határán: Perzsa művészet a Qádzsár-korban, 1796-1925* című kiállítás katalógusa, és a *Safavid Art and Hungary* c. kötet anyaga, az első jelentési időszak termékei alkotják. A megvalósult eredmények nemzetközi hatását növeli a katalógus perzsa nyelvű kiadása, amelynek teljes fordítása (Teherán, Iráni Művészeti Akadémia) már elkészült. E kiállítás nemzetközi hatását jelzik továbbá a Brnóban (Moravské Galerie) és Zágrábban (Mimara Múzeum) nyílt iszlám kiállítások, amelyek rendezői már a budapesti kiállítás tanulságait is felhasználhatták, és azóta jelen projekt munkájában is közreműködnek. Kutatásunk a bécsi Iparművészeti Múzeumban (MAK), továbbá a szarajevói Regionális Múzeumban jelenleg zajló gyűjteményfeltárási munkához is jelentékenyen hozzájárul. Mindezek a fejlemények jelzik az eddigi eredmények beépülését a nemzetközi tudományos közéletbe, illetve azt is mutatják, hogy maga a kutatási horizont is egyre tágabb kitekintésűvé válik, kijelölve egyúttal a továbblépés irányait is. A szafavida művészetet tárgyaló könyvről Manouchehr Moshtagh Khorasani közölt hosszabb recenziót (*Quaderni Asiatici*, 2012, 124-132).

A nemzetközi összefüggések mellett fontos volt az eredmények hazai közzététele, valamint további, eddig ismeretlen gyűjtemények feltérképezése és prezentációja. Ezt szolgálta a bonyhádi Völgységi Múzeumban 2012. október 18. és 2013. március 31. között sorra került tárlat. Vidéken ez volt az első perzsa művészeti tárgyú kiállítás, igazi jelentősége azonban inkább abban rejlik, hogy kizárólag vidéki, szinte ismeretlen anyagot mutatott be, köz- illetve magángyűjteményekből. Itt elsőként voltak láthatók egymás mellett régészeti feltárásból származó, hódoltságkori perzsa műtárgyak és 19-21. századi gyűjtők szerzeményei. A kiállításához kétnyelvű katalógus készült (*Perzsa kincsek – magyar gyűjtemények*. Budapest: ELTE Iranisztikai Tanszék), benne önálló tanulmányokkal, köztük M. Moshtagh-Khorasani, illetve Kovács Orsolya írásaival, A kötet nagy részét azonban Szántó Iván írta. Célunk e bemutatóval többek között az volt, hogy kutatási eredményeinket az országos és nemzetközi

közönség mellett bemutassuk egy olyan helyi közösségnek is, amelyben a perzsa művészet jelenléte már a 17. század óta kimutatható.

A projekt zárószakaszának középpontjában egy olyan kötet szerkesztése és kiadása állt, amely átfogó nemzetközi kontextusba kívánja emelni az eddigi eredményeket. A *The Shaping of Persian Art: Collections and Interpretations of the Art of Islamic Iran and Central Asia* szerkesztője Szántó Iván, társszerkesztője Yuka Kadoi (University of Edinburgh). Ebben a perzsa művészet 15 vezető szakértője működött közre, elsősorban Közép- és Kelet-Európából (Budapest, Bécs, Prága, Bukarest), illetve Közép-Ázsiából (Dusanbe), továbbá Nyugat-Európából (Párizs, München, Berlin, Edinburgh); valamennyien az adott ország vezető közgyűjteményeinek, kutatóintézeteinek elismert szakemberei. A kötet – a projektvezető előszavával és két önálló tanulmányával – arra tesz kísérletet, hogy bemutassa, miként alakult ki a perzsa művészet mint modern művészettörténeti fogalom a 19-20. századi európai, orosz-szovjet, és amerikai tudományosság önálló nemzeti keretei között. A kötet alapfeltevése ugyanis az, hogy e fogalom létrejötte nem elsősorban Perzsiához (Iránhoz) kapcsolódik, inkább a nyugati tudományos diskurzushoz. Hangsúlyozza továbbá Közép-Európának e folyamatban játszott megkerülhetetlen, mégis mostohán kezelt szerepét. A kötetben a történeti Magyarországon és Délkelet-Európában található számos perzsa műtárgy kerül új kontextusba, némelyik itt jelenik meg először. A könyvről – és a könyvből – további részletek itt találhatóak: <http://www.c-s-p.org/Flyers/The-Shaping-of-Persian-Art--Collections-and-Interpretations-of-the-Art-of-Islamic-Iran-and-Central-A1-4438-4924-3.htm>

A *The Shaping of Persian Art: Collections and Interpretations of the Art of Islamic Iran and Central Asia* című könyv a Cambridge Scholars Publishers (Newcastle) gondozásában látott napvilágot 2013. szeptemberében. A kötet valamennyi nagy nemzetközi könyvterjesztő-hálózaton keresztül elérhető.

A projekt eredményeinek fenntarthatóságát ígéri az a 2013. júliusában nyílt iszlám kiállítás az Iparművészeti Múzeumban, amely – immár a perzsa művészetten túllépve és az iszlám világ egészére kitekintve – a felújítás előtt álló múzeum tervezett állandó kiállítását előlegezi, és a

közel-keleti térségnek a magyar muzeológiában eddig sosem tapasztalt felértékelődését jelzi. A kiállítás katalógusa már jelen projekt lezárulása utáni időszakban készül majd el, jelenleg előkészületben van.

A perzsa művészet magyarországi emléanyagával és kapcsolataival foglalkozó projekt a továbbiakban azt célozta, hogy az eredmények minél jobban beépüljenek a hazai illetve a nemzetközi szakmai köztudatba, ismertségük és hatásuk nagyobb, tartósabb legyen, mivel nyilvánvaló, hogy csak ilyen módon integrálható ez az eddig alig vizsgált szakterület a művészettörténet és az orientaliztika diskurzusába. Ezt a célt szolgálja az *Artisans at the Crossroads* című kiállítás katalógusának perzsa fordítása (Teherán, Iráni Művészeti Akadémia), Legalább ilyen jelentős siker, hogy a katalógus legújabbán már szerepel a Harvard Egyetem tematikus olvasmányjegyzékének a perzsa művészettel foglalkozó részében, mint az alapvető szakirodalom egyik tétele

(<http://guides.library.harvard.edu/content.php?pid=201953&sid=1688175> - hozzáférés: 2013. szeptember 15.).

A kutatás igen nagyszámú önálló részeredményei révén jelentősen fogja befolyásolni a perzsa művészettörténet különböző aspektusairól alkotott képünket. Egy most előkerült szignó pl. Alláhverdi Afsárnak, az egyetlen név szerint ismert korai Qádzsár-kori tabrizi udvari festőnek az életművét tette rekonstruálhatóvá. Eddig csupán két ismert műve volt (Szentpétervárott, illetve Moszkvában), ez most négyre nőtt. A korai Qádzsár-kor megreformált lovashadseregének világszerte egyetlen fennmaradt lovassági zászlaja egy debreceni raktárban bukkant fel. Az egyetlen ismert Szafavida-kori applikált perzsa kárpit, amely az Esterházy-gyűjteményben található, monografikus összefoglaló révén foglalta el méltó helyét a perzsa művészettörténetben. A Hopp Ferenc Múzeum archívumában talált fényképsorozatban pedig az eddigi legkorábbi fényképeket ismertük fel, amelyek a középkori könyvfestészet emlékeiről készültek. Szántó Iván kutatási érdeklődésének további területeivel, így Dél-Írán építészetével, a korai modern iráni műemlékkultusszal, illetve a korai Pahlavi-kor építészeivel külön tanulmányokban, illetve előadások keretében fogalkozott, valamennyi esetben a magyarországi gyűjteményekben feltárt anyagra is támaszkodva.

Szántó kutatásai szorosan kapcsolódtak oktatási, tudományos szervezői, doktori témavezetői tevékenységéhez, különösen az iranisztikai tanszéken belül működő, általa létrehozott *Bevezetés az iszlám művészet tanulmányozásába* minorhoz, ahol kutatási eredményei közvetlenül hasznosulnak az oktatásban. Hallgatói között van, aki azóta már gyakornokként múzeumokban tevékenykedik.

Szántó Iván az elmúlt három évben, a projekt részeként huszonnégy, túlnyomórészt nemzetközi konferencián adott elő. Az előadások (a rendezvények megnevezésével): 1: "Allahverdi Afshar: Court Painter of Abbas Mirza", in *At the Gate of Modernism: Qajar Iran in the 19th Century*. Budapest: Eötvös Loránd University, Department of Iranian Studies, 15 October, 2010; 2: "Kégl Sándor perzsa kéziratái", in *Kégl Sándor (1862-1920), a keletkutatás polihisztorja*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, 1 December, 2010; 3: "The Art Patronage of Abbas Mirza: New Material from Hungary", in *Princes and Courtiers in Qajar Persia*. Amsterdam – Leiden International Society of Qajar Studies (IQSA), International Institute for Social History, 3-4 June, 2011; 4: "The Persian And Indo-Persian Manuscripts of Alexander Kégl (1862-1920)", in *The Seventh Islamic Manuscript Conference. Islamic Manuscripts in South and Southeast Asia*. Cambridge: Magdalene College, University of Cambridge, 12-14 July 2011; 5: "Flaying in the Iranian Visual Tradition", in *Legitimate and Illegitimate Violence in Early Islamic Thought In memory of Professor Dr Thomas Sizgorich*. Exeter: University of Exeter, Department of Arabic and Islamic Studies, 5-6 September 2011; 6: "Persian Metalwork in South-East Europe. Historical Overview and Appraisal", in *Seventh European Conference of Iranian Studies*. Krakow, Jagiellonian University, European Society of Iranian Studies, 7-10 September, 2011; 7: "The Topkapi Saray Albums and Some Early Photographs in Budapest". Paper read at the Fourteenth International Conference of Turkish Art, Collège de France, Paris, 19-21 September, 2011; 8: "Ornaments on Canvas, Figures on Silk: the Caucasian Element in the Art of Early-Modern Eurasia", Paper read at a conference entitled Figure and Ornament. Aesthetics, Art, and Architecture in the Caucasus Region, 400-1650, George Chubinashvili National Research Centre for Georgian Art History and Heritage Preservation, Kunsthistorisches Institut Florenz – Max Planck-Institut, Universität Basel, Tbilisi, 29 september-2 October, 2011; 9: "Some Monuments of Southern Iranian Religious Architecture and their Indian Inspiration". Paper read at a Conference of Indo-Iranian Cultural Contacts in the Context of Sufism, Department of Persian,

University of Guwahati, India, 2-5 February, 2012; Iván Szántó: 10: "Persian Metalwork and Bosnia". Paper read at a conference entitled Ottoman-Turkish Metalwork in the Balkans and Hungary, Hungarian National Museum, Budapest, 23-24 February, 2012; 11: „Persian Manuscripts before and after the Muslim Conquest”. Presentation delivered at an international workshop entitled Medieval Manuscripts: visual layout and cognitive content in cross-cultural perspective, Central European University, Department of Medieval Studies, Budapest, 30-31 March, 2012; 12: „Hungarian Architects in Early Pahlavi Iran”. Presented at the conference entitled *Verso il Trono di Pavone: Austria, Italia e Iran, Diplomazia e scambi culturali. Un omaggio a Joseph von Hammer-Purgstall (1774-1856), fondatore dell'Accademia Austriaca delle Scienze*, Istituto Storico Austriaco a Roma, 31 maggio -1 giugno 2012; 13-4: „Foreign Influences on the Architecture of the North Coast of the Persian Gulf // Onsorha-ye khareji dar memari-ye sahel-e shomal-e Khalij-e Fars”, Presentation delivered at the *Third Biennial Conference of the Persian Gulf*, University of Tehran, Tehran, and University of Hormozgan, Bandar Abbas, 29 April-1 May, 2012 (presentation held twice, in both venues);15: „Illustrating Persian Painting: the arts of the book in print”, presentation held at the *8. Kolloquium der Ernst-Herzfeld-Gesellschaft*, Kunsthistorischen Institut der Universität Zürich, Zürich, 6-8 Juli, 2012; 16: „Imre Francsek (1891-1952): An Architect in Early-Pahlavi Iran”, Presentatin held at the *Ninth Biennial Iranian Studies Conference*, International Society of Iranian Studies, Conrad Hotel, Istanbul, 1-5 August, 2012; 17: „Central Asia in Central Europe: Imported Accessories of Turanism”, Presentation given at an international workshop, entitled *Cultural Encounters across Central Asia*, organised jointly by Asian Modernities and Traditions (AMT), Cambridge University and the British Institute of Persian Studies (BIPS), the British Academy, University of Leiden, Leiden, 28-29 September, 2012; 18: „A magyar-perzsa kulturális kapcsolatok évszázadai”, Bonyhád, Völgységi Múzeum, 2013. január 22 (előadás a magyar kultúra napja alkalmából); 19: „Mowlana's Candle”, *Ethics in Persian Mystical Poetry*, 4-6 February, 2013, Guwahati, Assam, India, Gauhati University, Department of Persian; 20: “Jam-e Jam: Pre-Islamic Iran in Qajar Art and Aesthetics”, *Power of Identity. The Persian World in Research*, 15-16 April 2013, Warsaw, University of Warsaw, Faculty of Oriental Studies; 21: „From Antiquarianism to Archaeology: historical consciousness in the visual culture of Qajar Iran”, *Thirteenth IQSA Conference, Influences of Persian Antiquity on Qajar Era Culture and Thought*, 30-31 May, 2013, Nijmegen, The Netherlands, HAN University for Applied Sciences and the

Radboud University; 22: „Hindustani Influences in the Architecture of South-West Asia”, in Anura Manatunga (ed.): *IAAH International Conference on Asian Art, Culture, and Heritage*, 20-23 August, 2013, Colombo, University of Kelaniya and Sri Lanka Foundation; 23: „Inventors and Collectors of Persian Art for the Balkans”, *The Sixth Biennial Convention of the Association of Persianate Societies (ASPS)*, 2-6 September, 2013, Sarajevo, Bosnia-Herzegovina, the Bosniac Institute and the Oriental Institute of Sarajevo; 24: „Fact and Fiction in Nineteenth-Century Iranian Depictions of National Heritage”, *Cultural Change in Iran and Iranian Societies*, 9-11 September, 2013, Vienna, Austria, Austrian Academy of Sciences, Institute of Iranian Studies

A pályázat három éve alatt Szántónak a projekttel összefüggésben az előadásokon kívül mintegy negyven¹ tudományos közleménye – köztük öt könyve – jelent meg, és három kiállítást rendezett kurátorként (egy negyediken közreműködőként vett részt). Összefoglalásként megkockáztatható a kijelentés, hogy a hároméves projekt igen jelentős változásokat hozott a perzsa művészettörténet kutatásában. Három évvel ezelőtt a hazai gyűjteményeket még itthon sem ismerte jóformán senki, hiszen szétszóródva, azonosítatlanul, gyakran rendkívül rossz állapotban lappangott a tárgyak jelentős része. Mára Magyarország nem egyszerűen felkerült a perzsa művészettörténet térképére, de bizonyos szempontból Közép-Európán belül egyfajta igazodási ponttá is vált, amelynek eredményeit rendszeresen átveszik bécsi, prágai, varsói, bukaresti, zágrábi, sarajevói, stb. szakemberek, egy korábban nem létező szakmai közösséget is kialakítva. Ezt jelzik az e városokban napjainkban elkészülő katalógusok, kiállítások, stb., valamint a *The Shaping of Persian Art* szerzőinek névsora. Ráadásul a régióban őrzött műtárgycsoportok számos olyan, a perzsa művészettörténet egészét érintő összefüggésre világítanak rá, amely az itt folyó munkára globális viszonylatban is felhívta-felhívja a figyelmet, és ennek köszönhetően a projekt eredményei a jövőben is hatni fognak. Ezzel kapcsolatban elég talán egyetlen adatra, a Harvard Egyetem már említett tematikus olvasmányjegyzékére hivatkozni, amely a legfontosabb címek közé vette fel *Artisans at the Crossroads* c. katalógusunkat: <http://guides.library.harvard.edu/content.php?pid=201953&sid=1688175> (hozzáférés: 2013. szeptember 15.).

¹ Ennek fele az *Artisans at the Crossroads* és a *Két korszak határán* c. katalógusokban szerepel. Ezeket a kiadványok adatlapján nem tüntettem fel, de az MTMT adatbázisban külön is megtalálhatók.

English Summary

The exhibitions, publications, and lectures which were realized as part of this project over its three years of duration, have brought to light an unprecedented number of previously unattested Persian artworks. Since then, these objects – hitherto unknown even to Hungarian scholarship – have entered the international scholarly discourse. A great deal of these artifacts were not only unidentified but they were also in a state of neglect. As part of the project, many were salvaged and restored (often in the last moment), while others still require intervention – which is part of our ongoing effort, even after the closure of the project.

An outstanding result of the first year was the publication of *Safavid Art and Hungary: The Esterházy Appliqué in Context* (Piliscsaba: Avicenna). This book gives the first overview of 16th and 17th century Persian artworks now in Hungary, and also those which were in the country during the same period but were dispersed around the globe in later centuries. This aspect of early modern art history has been missing from Hungarian art historiography as well as Iranian studies in general.

Another important result of the first year was the publication of the catalogues *Két korszak határán. Perzsa művészet a Qádzsár-korban, 1796-1925* and *Artisans at the Crossroads: Persian Art of the Qajar Period, 1796-1925* which accompanied the eponymous exhibition held by the Museum of Applied Arts, Budapest between 28 January 2011 and 18 September 2011 (co-curator and co-editor: Béla Kelényi, foreword by Géza Fehérvári). Unlike the previous volume which is dealing with the Safavid period, these books describe objects from the successor dynasty of the Qajars. It contains the description and analysis of 300, largely unpublished, objects, as well as 18 articles in both volumes, of which ten are by the project leader. This exhibition can be regarded as the first one which aims to include all genres and techniques of Qajar art and regard them as a unified whole.

As part of his ongoing work on Hungarian collections, Szántó curated, or took part in, further exhibitions. These include a memorial display of the architect Béla Lajta, whose outstanding

collection of Near Eastern ceramics was published by Szántó, and a feasibility study regarding a permanent exhibition of Islamic art in the Zsolnay Museum, Pécs. In addition, he curated *Persian Treasures – Hungarian Collections*, an exhibition displaying provincial holdings of Persian art, in the Völgység Museum, Bonyhád. This was the first exhibition of Persian art outside Budapest, and the first one to show collectible objects side by side locally excavated archaeological material. This exhibition was also accompanied by a bilingual catalogue, published by Szántó. Yet another exhibition was designed for a more lasting presence: the recent display of Islamic art at the Museum of Applied Arts (opened June 2013) is the nucleus of a planned permanent exhibition, which will be realised after the full reconstruction of the museum.

In the wake of these exhibitions and monographs, similar work is being undertaken in the museums of Vienna, Brno, Zagreb, Sarajevo, Bucharest and elsewhere, in active cooperation with the current project. The final major publication of the project, *The Shaping of Persian Art: Collections and Interpretations of the Art of Islamic Iran and Central Asia* (Cambridge Scholars Publishers: Newcastle, 2013), well attests to this. (<http://www.c-s-p.org/Flyers/The-Shaping-of-Persian-Art--Collections-and-Interpretations-of-the-Art-of-Islamic-Iran-and-Central-A1-4438-4924-3.htm>)

The book, co-edited by Yuka Kadoi (University of Edinburgh), brings together fifteen international scholars of Persian art. Its main objective is the redefinition of Persian art not as a product of Iranian artists and patrons, but as a European-made term of historiography.

As part of the project, Szántó delivered twenty four papers at various international, and a few national, conferences. The list of presentations is as follows:

1: “Allahverdi Afshar: Court Painter of Abbas Mirza”, in *At the Gate of Modernism: Qajar Iran in the 19th Century*. Budapest: Eötvös Loránd University, Department of Iranian Studies, 15 October, 2010; 2: “Kégl Sándor perzsa kéziratái”, in *Kégl Sándor (1862-1920), a keletkutatás polihisztorja*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, 1 December, 2010; 3: “The Art Patronage of Abbas Mirza: New Material from Hungary”, in *Princes and Courtiers in Qajar Persia*. Amsterdam – Leiden International Society of Qajar Studies (IQSA), International Institute for Social History, 3-4 June, 2011; 4: “The Persian And Indo-Persian Manuscripts of

Alexander Kégl (1862-1920)", in *The Seventh Islamic Manuscript Conference. Islamic Manuscripts in South and Southeast Asia*. Cambridge: Magdalene College, University of Cambridge, 12-14 July 2011; 5: "Flaying in the Iranian Visual Tradition", in *Legitimate and Illegitimate Violence in Early Islamic Thought In memory of Professor Dr Thomas Sizgorich*. Exeter: University of Exeter, Department of Arabic and Islamic Studies, 5-6 September 2011; 6: "Persian Metalwork in South-East Europe. Historical Overview and Appraisal", in *Seventh European Conference of Iranian Studies*. Krakow, Jagiellonian University, European Society of Iranian Studies, 7-10 September, 2011; 7: "The Topkapi Saray Albums and Some Early Photographs in Budapest". Paper read at the Fourteenth International Conference of Turkish Art, College de France, Paris, 19-21 September, 2011; 8: "Ornaments on Canvas, Figures on Silk: the Caucasian Element in the Art of Early-Modern Eurasia", Paper read at a conference entitled Figure and Ornament. Aesthetics, Art, and Architecture in the Caucasus Region, 400-1650, George Chubinashvili National Research Centre for Georgian Art History and Heritage Preservation, Kunsthistorisches Institut Florenz – Max Planck-Institut, Universitaet Basel, Tbilisi, 29 september-2 October, 2011; 9: "Some Monuments of Southern Iranian Religious Architecture and their Indian Inspiration". Paper read at a Conference of Indo-Iranian Cultural Contacts in the Context of Sufism, Department of Persian, University of Guwahati, India, 2-5 February, 2012; Iván Szántó: 10: "Persian Metalwork and Bosnia". Paper read at a conference entitled Ottoman-Turkish Metalwork in the Balkans and Hungary, Hungarian National Museum, Budapest, 23-24 February, 2012; 11: „Persian Manuscripts before and after the Muslim Conquest”. Presentation delivered at an international workshop entitled Medieval Manuscripts: visual layout and cognitive content in cross-cultural perspective, Central European University, Department of Medieval Studies, Budapest, 30-31 March, 2012; 12: „Hungarian Architects in Early Pahlavi Iran”. Presented at the conference entitled *Verso il Trono di Pavone: Austria, Italia e Iran, Diplomazia e scambi culturali. Un omaggio a Joseph von Hammer-Purgstall (1774-1856), fondatore dell'Accademia Austriaca delle Scienze*, Istituto Storico Austriaco a Roma, 31 maggio -1 giugno 2012; 13-4: „Foreign Influences on the Architecture of the North Coast of the Persian Gulf // Onsorha-ye khareji dar memari-ye sahel-e shomal-e Khalij-e Fars”, Presentation delivered at the *Third Biennial Conference of the Persian Gulf*, University of Tehran, Tehran, and University of Hormozgan, Bandar Abbas, 29 April-1 May, 2012 (presentation held twice, in both venues); 15: „Illustrating Persian Painting: the arts of the book in print”, presentation held at

the 8. *Kolloquium der Ernst-Herzfeld-Gesellschaft*, Kunsthistorischen Institut der Universität Zürich, Zürich, 6-8 Juli, 2012; 16: „Imre Francsek (1891-1952): An Architect in Early-Pahlavi Iran”, Presentation held at the *Ninth Biennial Iranian Studies Conference*, International Society of Iranian Studies, Conrad Hotel, Istanbul, 1-5 August, 2012; 17: „Central Asia in Central Europe: Imported Accessories of Turanism”, Presentation given at an international workshop, entitled *Cultural Encounters across Central Asia*, organised jointly by Asian Modernities and Traditions (AMT), Cambridge University and the British Institute of Persian Studies (BIPS), the British Academy, University of Leiden, Leiden, 28-29 September, 2012; 18: „A magyar-perzsa kulturális kapcsolatok évszázadai”, Bonyhád, Völgységi Múzeum, 2013. január 22 (előadás a magyar kultúra napja alkalmából); 19: „Mowlana’s Candle”, *Ethics in Persian Mystical Poetry*, 4-6 February, 2013, Guwahati, Assam, India, Gauhati University, Department of Persian; 20: “Jam-e Jam: Pre-Islamic Iran in Qajar Art and Aesthetics”, *Power of Identity. The Persian World in Research*, 15-16 April 2013, Warsaw, University of Warsaw, Faculty of Oriental Studies; 21: „From Antiquarianism to Archaeology: historical consciousness in the visual culture of Qajar Iran”, *Thirteenth IQSA Conference, Influences of Persian Antiquity on Qajar Era Culture and Thought*, 30-31 May, 2013, Nijmegen, The Netherlands, HAN University for Applied Sciences and the Radboud University; 22: „Hindustani Influences in the Architecture of South-West Asia”, in Anura Manatunga (ed.): *IAAH International Conference on Asian Art, Culture, and Heritage*, 20-23 August, 2013, Colombo, University of Kelaniya and Sri Lanka Foundation; 23: „Inventors and Collectors of Persian Art for the Balkans”, *The Sixth Biennial Convention of the Association of Persianate Societies (ASPS)*, 2-6 September, 2013, Sarajevo, Bosnia-Herzegovina, the Bosniac Institute and the Oriental Institute of Sarajevo; 24: „Fact and Fiction in Nineteenth-Century Iranian Depictions of National Heritage”, *Cultural Change in Iran and Iranian Societies*, 9-11 September, 2013, Vienna, Austria, Austrian Academy of Sciences, Institute of Iranian Studies